

2.4.2026

Dnro 2926/03.04.04.04.24/2025

Asia Maa-ainesasiaa koskeva valitus

Valittaja Markku Sahlstedt

Päätös, josta valitetaan

Karkkilan ympäristölautakunta 10.4.2025 § 26

Ympäristölautakunta on 30.5.2024 (§ 39) myöntänyt Destia Oy:lle luvan maa-ainesten ottamiseen Vuonteenmäen soranottoalueen kiinteistöillä Vaskijärven sora-alue 224-411-7-73 ja Vuonteenmäen Sora 224-411-7-104.

Lupamääräyksen 3 mukaan maa-ainesten ottoa ei saa ulottaa korkeuskäyrän +145 pohjoispuolelle ennen kuin ympäristölautakunnalle on toimitettu selvitys kaivu-/ottoalueen pohjoisreunalla sijaitsevan suppajonon geologisesta arvosta ja lautakunta on arvioinut, voidaanko soranottoa harjoittaa tällä alueella.

Destia Oy on 13.9.2024 toimittanut Geologian tutkimuskeskuksen arvion 10.9.2024 Vuonteenmäen suppien geologisesta arvosta. Lausunnon mukaan supilla ei voida katsoa olevan merkittävää arvoa, koska ne eivät ole luonnontilaisia ja kyse on osin maa-ainekuopasta. Koekuoppien sekä vanhojen peruskarttojen perusteella läntisin kuoppa on syntynyt arviolta 1950-luvulla maa-aineksen oton seurauksena. Kahteen muuhun kuoppaan on aikoinaan ajettu pintamaata, mahdollisesti jonkin lähialueen sorakuopasta, eivätkä ne ole luonnontilaisia.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) on 20.9.2024 saatu arvio selvityksen asianmukaisuudesta ja tulkinnan uskottavuudesta. ELY-keskus on todennut, että alueen geologiset arvot ovat kärsineet melko paljon aikaisemmasta jo toteutuneesta ottotoiminnasta.

Ympäristölautakunta on todennut, että kaivutoimintaa voidaan Vuonteenmäen soranottoalueella harjoittaa koko hakemuksen nykytilannekarttaan 10.11.2022 merkityllä kaivu-/ottoalueella.

Saadun selvityksen perusteella Vuonteenmäen soranottoalueen kaivu-/ottoalueen pohjoisreunalla sijaitseva suppajono ei ole sellainen maa-aineslain

tarkoittama erikoinen geologinen luonnonesiintymä, jonka perusteella soranotto olisi kiellettävä.

Valituksessa esitetyt vaatimukset

Päätös on kumottava ja asia palautettava uudelleen käsiteltäväksi.

Valituksessaan Sahlstedt on vaatinut selvitystä siitä, mikä yksityisoikeudellinen sopimus voi sisältyä maa-aines- ja ympäristölupaa edellyttävään toimintaan, siitä, millä perusteella yksityisoikeudellinen sopimus sallii niin sanotun välppäkiven kaivun ja kuljettamisen murskattavaksi ottamisalueen ulkopuolelta sekä siitä, saako joku taho taloudellista hyötyä tai muita etuja maa-ainesten ottajille muun ohella yksityisoikeudellisilla sopimuksilla ja niiden tulkinnalla järjestetystä taloudellisesta hyödyistä.

Suppien geologinen arvo on merkittävä asia, varsinkin kun luvanhakija on omalla toiminnallaan tarkoituksellisesti ja tavoitteellisesti tuhonnut suppa-alueen luonnontilaisuutta. Keskimmäisestä supasta, joka on vielä luonnontilainen, ei ole mitään merkintää lausuntotekstissä, ellei sitten Geologisen tutkimuslaitoksen tekstin kohdalla ”Nykytilanteessa supilla ei voida katsoa olevan merkittävää arvoa, koska lähialueella esiintyy myös luonnontilassa olevia suppia” tarkoiteta juuri tuota keskisuppaa.

Sahlstedt on ilmoittanut uudistavansa kaiken Destia Oy:n lupahakemuksen kuulemisvaiheesta lähtien esittämänsä.

Asian käsittely ja selvittäminen

Karkkilan ympäristölautakunta on antanut lausunnon. Lautakunnan päätöksessä ei ole kyse maa-aineslain mukaisesta luvasta tai lupamääräyksen muuttamisesta vaan luvassa annetun määräyksen toteuttamisesta. Koska Sahlstedt ei ole asianosainen, ei hänellä ole valitusoikeutta päätöksestä. Valituksessa esitetyt vaatimukset eivät myöskään liity Destia Oy:lle 30.5.2024 myönnetyn maa-ainesluvan lupamääräykseen 3 tai sen johdosta tehtyyn ratkaisuun.

Sahlstedt on antanut vastaselityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki valitusta siltä osin, kun siinä on esitetty vaatimuksia yksityisoikeudelliseen sopimukseen liittyen ja sen selvittämisestä, saako joku taho taloudellista hyötyä tai muita etuja maa-ainesten ottotoimintaa harjoittaville järjestetyistä hyödyistä.

Hallinto-oikeus hylkää ympäristölautakunnan väitteen Sahlstedtin valitusoikeuden puuttumisesta, tutkii valituksen muilta osin ja hylkää valituksen.

Perustelut

Tutkimatta jätetyiltä osin

Sahlstedtin esittämien hallintokantelun luonteisiksi katsottavien vaatimusten tutkiminen ei kuulu hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Tutkituilta osin

Ympäristölautakunnan päätöksessä on katsottu, että saadun selvityksen perusteella suppajono ei ole sellainen maa-aineslain tarkoittama erikoinen geologinen luonnonesiintymä, jonka perusteella soranotto olisi kiellettävä. Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisessa asiassa ei ole kysymys ainoastaan luvassa annetun lupamääräyksen 3 toteuttamisesta, vaan siitä, onko saadun selvityksen perusteella suppajonon geologinen arvo sellainen, että se muodostaa maa-aineslain 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun rajoituksen ainesten ottamiselle nykytilannekarttaan 10.11.2022 merkityltä kaivu/ottoalueelta. Tämän vuoksi ja ottaen huomioon maa-aineslain 20 a §:n 1 momentin 2 kohdan, on Sahlstedilla Karkkilan kunnan jäsenenä valitusoikeus valituksenalaisen päätöksen osalta.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan mainitussa laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu: 2) -- erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista.

Karkkilan ympäristölautakunta on päätöksellään 30.5.2024 § 39 myöntänyt Destia Oy:lle luvan hiekan ja soran ottamiseen kiinteistöillä Vaskijärven sora-alue 224-411-7-73 ja Vuonteenmäen sora 224-411-7-104. Lupamääräyksen 3 mukaan maa-ainesten otto on sallittu nykytilannekarttaan 10.11.2022 merkityltä kaivu-/ottoalueelta, kuitenkin siten, ettei maa-aineksen ottoa saa ulottaa pohjoisreunalla korkeuskäyrän +145 pohjoispuolelle ennen kuin ympäristölautakunnalle on toimitettu puolueeton arvio (Geologian tutkimuskeskuksen tai yliopiston geologian laitoksen lausunto tai vastaava) pohjoisreunalla sijaitsevan suppajonon geologisesta arvosta myös paikallisesta näkökulmasta arvioituna.

Lupamääräyksen mukaan ympäristölautakunta ratkaisee, onko ottosuunnitelman mukainen kaivu mahdollinen korkeuskäyrän +145 pohjoispuolella sen jälkeen, kun se on toimitetun lausunnon pohjalta arvioinut, onko suppajonon sellainen maa-aineslain tarkoittaman erikoinen geologinen luonnonesiintymä, joka tulee säilyttää.

Geologian tutkimuskeskuksen Vesi- ja kaivosympäristöratkaisut -yksikkö on tehnyt 10.9.2024 selvityksen Karkkilan Asemankulman soranottoalueen suppien geologisesta arvosta. Selvityksen mukaan kaksi itäisempää suppaa ovat aitoja suppia. Läntisin kolmesta "supasta" on todellisuudessa maa-aineksenotosta syntynyt kuoppa. Vanhoissa kartoissa (MML) ja Historiallisissa ilmakuvissa (MML) kaksi varsinasta suppaa ovat vuoden 1957 kartassa, eikä ilmakuvilla näy ottotoimintaa suppiin liittyen kuin mitä edellä on kirjoitettu. Koska itäisintä suppaa käytetään/on käytetty jonkinasteisesti täyttömaan läjityspaikkana ja läntisin suppa on normaali maa-aineskuoppa, on

tämä otettava huomioon arvioitaessa supprien mahdollista arvoa. Nykytilanteessa supilla ei voida katsoa olevan merkittävää arvoa, koska lähialueella esiintyy myös luonnontilassa olevia suppia.

Uudenmaan ELY-keskukselta 20.9.2024 saadun kannanoton mukaan alueen geologiset arvot ovat kärsineet melko paljon jo toteutuneesta ottotoiminnasta. Geologian tutkimuskeskuksen selvitys on asianmukainen ja sen perusteella tehty tulkinta on uskottava.

Hallinto-oikeus katsoo asiassa saadun selvityksen perusteella, että suppajono ei ole sellainen maa-aineslaissa tarkoitettu erikoinen geologinen luonnonesiintymä, jonka vuoksi soranotto olisi kiellettävä ja tämän vuoksi kaivutoimintaa voidaan Vuonteenmäen soranottoalueella harjoittaa koko Destia Oy:n maa-aineslupahakemuksen nykytilannekarttaan 10.11.2022 merkityllä alueella. Ympäristölautakunnan päätöstä ei ole aihetta muuttaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Maa-aineslaki 3 § 4 mom
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 mom 4 kohta

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (HOL julkinen kuulutus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet
Esa Hakkola, Jaana Moilanen (t) ja Jonna Konstari.

Esittelijäjäsen Jonna Konstari

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu**Päätös**

Valittajalle kirjeitse

Oikeudenkäyntimaksu 310 euroa

Tiedote oikeudenkäyntimaksusta korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Jäljennös

Karkkilan ympäristölautakunta

Karkkilan kaupunki, jonka on maa-aineslain 20 c §:n 1 momentin mukaisesti ilmoitettava kuulutuksesta

Destia Oy

Lupa- ja valvontavirasto